

OBSAH MODULU EKONOMIKA ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

1 SOCIOEKONOMICKÝ POHLED NA ZDRAVÍ A NEMOC	12
1.1 Důsledky rozvoje civilizace ve vztahu ke zdraví a nemoci	13
1.2 Hlavní negativní důsledky současné úrovně společenského rozvoje a faktory ovlivňující vznik civilizačních nemocí	14
1.2.1 Adolescence a zdraví poškozující chování.....	16
1.3 Některé z příčin vedoucích k poškození zdraví	18
1.3.1 Kouření.....	18
1.3.2 Konzumace alkoholu a drog.....	18
1.3.3 Sebevražednost.....	18
1.3.4 Otravy a úrazy.....	19
1.4 Význam prevence v koncepci zdravotní politiky	19
1.5 Hodnota zdraví v moderní společnosti	20
1.5.1 Hodnota zdraví a důsledky poruch zdraví.....	20
Přílohy	22
Kolik stojí pobyt v nemocnici v zemích Evropské unie?.....	22
2 HISTORICKÝ PŘEHLED FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNICTVÍ	23
2.1 Od Rakouska-Uherska po rok 1989	24
2.1.1 Období první republiky.....	24
2.1.2 Poválečné období.....	25
2.1.3 Socialistické zdravotnictví.....	26
2.1.4 Reformy 90. let.....	27
2.1.5 Období 1990-1993.....	27
2.1.6 Období 1994-1996.....	27
2.1.7 Období 1997-2000.....	28
2.1.8 Současná situace v České republice.....	29
Přílohy	31
Stabilizace a reforma českého zdravotnictví.....	31
3 MODELY FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE	33
3.1 Vnímání rozvoje medicíny ve společnosti 20. století a vznik sociálního lékařství	34
3.2 Modely financování v současnosti	34
3.2.1 Tržní model zdravotnictví.....	35
3.2.2 Státní model zdravotnictví.....	36
3.2.3 Veřejné zdravotnictví – Národní zdravotní služba – Anglický model.....	36
3.2.4 Model národního zdravotního pojištění s více zdravotními pojišťovnami.....	37
3.3 Charakteristické znaky financování zdravotní péče	38
3.3.1 Liberálně – tržní zdravotnictví (tržní model zdravotnictví).....	38
3.3.2 Povinné zákonné veřejné pojištění (veřejné zdravotnictví).....	38
3.3.3 Státní zdravotnictví (Státní model zdravotnictví).....	39
3.3.4 Systém státního zdravotnictví socialistického typu.....	39
3.3.5 Smíšené zdravotnické systémy.....	39
3.4 Základní kritéria zdravotnických systémů v současnosti	40
3.4.1 Sociální ekvita.....	40
3.5 Ukazatele zdravotnického systému pro mezinárodní srovnávání	41
3.6 Další a podrobnější ukazatele zdravotnického systému	42
3.7 Souhrn silných a slabých stránek zdravotnického systému v České republice	42
3.7.1 Silné stránky zdravotnického systému v ČR.....	43
3.7.2 Slabé stránky zdravotnického systému v ČR.....	43

3.8 Důvody vyšších výdajů ve zdravotnictví.....	43
Přílohy	46
Charakteristika současného stavu systému veřejného zdravotního pojištění	46
4 VÝZNAM EKONOMIE A EKONOMIKY ZDRAVOTNICTVÍ PŘI ZDOKONALOVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH SYSTÉMŮ, ZVYŠOVÁNÍ EFEKTIVITY A ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE	47
4.1 Význam ekonomie a ekonomiky ve zdravotnictví	48
4.2 Ekonomická logika a lékařská etika	50
4.3 Základy řízení zdravotnictví	51
4.3.1 Proč se řízení zdravotnictví stává velmi závažnou problematikou?	51
4.4 Podmínky ke zkvalitnění efektivity systému	52
4.5 Cíle k racionálnímu řízení	52
4.6 Zdravotnická informační soustava	52
4.7 Statisticky sledované ukazatele	53
4.8 Vlastnosti vedoucího pracovníka potřebné k řízení zdravotnictví	54
5 VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	56
5.1 Institucionální ukotvení veřejného zdravotního pojištění	57
5.2 Postavení zdravotních pojišťoven	57
5.3 Realizace veřejného zdravotního pojištění a Všeobecná zdravotní pojišťovna	59
5.4 Systém a význam přerozdělování pojistného	60
5.5 Zdroje neefektivnosti v systému poskytování zdravotní péče	61
5.5.1 Ambulantní specialisté.....	61
5.5.2 Léčiva	61
5.5.3 Příliš mnoho lékařů a nemocničních lůžek	62
5.5.4 Odpovědnost státní správy.....	62
5.6 Seznam některých základních právních předpisů pro praxi platných při poskytování a kontrole zdravotní péče v systému veřejného zdravotnictví a zdravotního pojištění	63
Přílohy	66
Clintonová navrhla zdravotní pojištění pro všechny Američany.....	66
6 ČLENĚNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE, DRUHY ÚHRAD A REGULACE	67
6.1 Zdravotní péče a její poskytování pojištěncům	67
6.1.1 Poskytování zdravotní péče.....	68
6.1.2 Rozčlenění zdravotní péče.....	68
6.1.3 Zdravotní péče podle rozsahu.....	69
6.1.4 Zdravotní péče podle úhrady	70
6.2 Ambulantní péče	71
6.3 Některé zvláštní druhy zdravotní péče	72
6.4 Ústavní péče	74
6.5 Zdravotní péče v odborných dětských léčebnách a ozdravovnách	75
6.6 Lázeňská péče	76
7 VÝVOJOVÉ TRENDY V OBLASTI NEMOCNIČNÍ PÉČE	78
7.1 Role a funkce nemocnic	79
7.2 Vývojové trendy v oblasti nemocničního sektoru	79
7.3 Faktory vedoucí ke změnám v nemocničním sektoru	80
7.3.1 Faktory na straně pacientů	80
7.3.2 Faktory na straně poskytovatelů služeb	80
7.3.3 Širší společenské faktory	80

7.4 Faktory ovlivňující vývoj v oblasti nemocničních služeb.....	80
7.5 Trendy dominující ve vývoji v oblasti nemocniční péče.....	81
7.6 Autonomie nemocnic a perspektivy vývoje zdravotní politiky v souvislosti s organizací a řízením nemocnic	82
7.7 Standardizace veřejných služeb	84
7.7.1 Faktory vynucující standardizaci	84
8 PROBLEMATIKA POTŘEBY A SPOTŘEBY ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ PÉČE VE STÁŘÍ.....	86
8.1 Problematika potřeby a spotřeby zdravotně sociální péče ve stáří.....	87
8.2 Hlavní trendy rozvoje ústavní sociální péče o seniory v České republice	89
9 ZVLÁŠTNÍ AMBULANTNÍ PÉČE – DOMÁCÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE A NÁSLEDNÁ LŮŽKOVÁ PÉČE.....	91
9.1 Domácí zdravotní péče v podmínkách veřejného zdravotního pojištění.....	92
9.1.1 Filosofie, cíle a organizace domácí zdravotní péče	92
9.1.2 Úhrada vykázané zdravotní péče	93
9.1.3 Kontrola poskytování a úhrady domácí zdravotní péče.....	94
9.1.4 Podmínky související s indikací a úhradou domácí zdravotní péče.....	94
9.1.5 Doporučení domácí zdravotní péče ošetřujícím lékařem po ukončení hospitalizace a platnost vystaveného poukazu.....	94
9.2 Vymezení následné lůžkové péče.....	95
9.3 Dlouhodobě nemocní, organizace a vykazování poskytované péče v LDN.....	95
9.3.1 Druhy péče v LDN.....	96
9.4 Paliativní terapie – definice a její rozdělení	97
9.5 Hospicová práce a péče	99
9.5.1 Zdravotní indikace pro přijetí na lůžko paliativní a hospicové péče	99
9.6 Sociální lůžko a podmínky k přijetí na sociální lůžko.....	100
9.6.1 Kontraindikace pro přijetí pacientů do ústavů sociální péče (příloha č. 7 vyhlášky MPSV č. 28/1993 Sb., v platném znění).....	101
10 LÉKOVÁ POLITIKA	102
10.1 Analýza procesu tvorby a realizace lékové politiky v české republice	103
10.2 Nejdůležitější součásti lékové politiky	104
10.3 Ovlivňování nákladů na léky	104
10.3.1 Léková politika ČR.....	104
10.3.2 Regulace nákladů na léky v evropských zemích	105
Přílohy.....	107
Vývoj nákladů na léčiva a spotřebu léčiv	107
Základní pojmy ve vztahu k lékové problematice a kontrole	107
Stanovení maximální ceny léčiv.....	108
11 KONTROLA	110
11.1 Kontrola a revizní činnost, revizní lékařství a revizní lékaři	111
11.1.1 Obsah revizní činnosti	112
11.1.2 Jednotlivé součásti revizní činnosti	112
12 EKONOMIKA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	115
12.1 Sociální služby – způsoby pomoci	115
12.1.1 Sociálně zdravotní služby	116
12.1.2 Sociální rehabilitace.....	116
12.1.3 Osobní asistence	116
12.1.4 Pečovatelská služba	117
12.1.5 Průvodcovská, předčitatelská a tlumočnická služba.....	117
12.1.6 Služby rané péče	117

12.1.7	Podporované bydlení	117
12.1.8	Odlehčovací služby	117
12.1.9	Centra denních služeb	118
12.1.10	Stacionáře denní a týdenní	118
12.1.11	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	118
12.1.12	Domovy pro seniory	118
12.1.13	Azylové domy	118
12.1.14	Domy na půl cesty	119
12.1.15	Chráněné bydlení	119
12.1.16	Kontaktní centra	119
12.1.17	Telefonická krizová intervence	119
12.1.18	Krizová pomoc	119
12.1.19	Nížkoprahová denní centra	119
12.1.20	Nížkoprahová zařízení pro děti a mládež	119
12.1.21	Nocelehárny	120
12.1.22	Služby následné péče a doléčovací	120
12.1.23	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	120
12.1.24	Terapeutické komunity	120
12.1.25	Terénní programy	120
12.2	Sociální služby – poskytovatelé a dostupnost	121
12.2.1	Kdo sociální služby poskytuje	121
12.2.2	Informace o sociálních službách	121
12.2.3	Žádost o sociální službu	121
12.3	Zajištění kvality sociálních služeb	122
12.4	Zvyšování odbornosti a kvality sociálních služeb	122
Přílohy		123
	Vyhláška č. 505/2006 §6 Pečovatelská služba	123
	Příklady ceníků úkonů pečovatelských služeb	124
	Spektrum úkonů a ceník pečovatelské služby v Ostravě	125
	Ceník sociálních služeb v domovech pro seniory v Praze	125
	Ceník pobytových odlehčovacích služeb v Praze	126